

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint		Tagozat		Tanév/félév	
Ступінь вищої освіти	Mesterképzés (MA)	Форма навчання	Nappali	Навчальний рік/семестр	2022/23 I. félév

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	ППІ Általános nyelvészet
Назва навчальної дисципліни	ППІ Загальне мовознавство
Tanszék	Filológia Tanszék
Кафедра	Кафедра філології
Képzési program Освітня програма	035 Filológia (Nyelv és irodalom angol) 035 Filológia (Nyelv és irodalom magyar) 035 Filológia (Ukrán nyelv és irodalom) 035 Філологія (мова і література угорська) 035 Філологія (мова і література англійська) 035 Філологія (Українська мова та література)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka) Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 Előadás: 10 Szeminárium/gyakorlat: 20 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 90 Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 4 Лекції: 10 Семінарські/практичні заняття: 20 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 90
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím) Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Csernicskó István, professzor csernicsko.istvan@kmf.org.ua Черничко Степан Степанович, професор csernicsko.istvan@kmf.org.ua Певсе Андрея Андріївна pevse.andrea@kmf.org.ua

<p>A tantárgy előkövetelményei</p> <p>Пререквізити навчальної дисципліни</p>	<p>Загальне мовознавство тісно взаємодіє з філософією, історією, логікою, соціологією, соціолінгвістикою, етнолінгвістикою, літературознавством, психологією, фізіологією, географією, математикою. Отже, загальне мовознавство базується на знаннях як з лінгвістичних, так і нелінгвістичних курсів і є узагальнювальною дисципліною, що підвищує лінгвістично-професійний та інтелектуальний рівень майбутнього фахівця.</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>Мета: Мета викладання дисципліни – подати студентові-філологу інформацію про сутність мови та їх функції; основи лінгвістичного аналізу; знакову природу мови; роль мови у процесі пізнання; а також про методи дослідження мов; історію мовознавчої науки; про останні досягнення у сфері мовознавства.</p> <p>Завдання: Завдання дисципліни «Загальне мовознавство» – ознайомити студентів із найважливішими напрямками, ідеями і проблемами сучасного мовознавства, поглибити й систематизувати основні мовознавчі знання і навички лінгвістичного аналізу.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).</p> <p>Додаткова ЗК</p> <p>ЗК13. Здатність спілкуватися угорською мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Фахові компетентності</p> <p>ФК1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>ФК3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.</p> <p>ФК4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>ФК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з лінгвістики, прекладознавства, методики викладання іноземних мов та літератури в професійній діяльності.</p> <p>ФК7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній сфері філологічних досліджень, в перекладацькій і викладацькій діяльності.</p> <p>Програмні результати навчання</p> <p>ПРН2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації,</p>

зокрема в ситуаціях професійного спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти в перекладознавстві та германській філології.

ПРН10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів англійською та українською/ угорською мовами.

ПРН11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

Основна тематика дисципліни:

Змістовий модуль 1: Сутність мови та її функції.

Знакова природа мови.

Тема 1: Предмет і завдання курсу. Характеристика фахової літератури.

Тема 2: Місце мовознавства у системі наук.

Тема 3: Сутність мови та її функції. Соціальна функція мови.

Тема 4: Знакова природа мови. Типологія знаків, їх структура.

Тема 5: Мова і мислення. Роль мови у процесі пізнання.

Змістовий модуль 2: Nyelv és beszéd. Nyelv és társadalom. Nyelvi változatosság.

Тема 1: Мова і мовлення. Структура мови. Системний характер мови. Мова і суспільство.

Тема 2: Диференціація мови. Літературна мова. Мова як історичне явище. Синхронія і діахронія. Причини мовних змін.

	<p>Тема 3: Методи дослідження мови. Вихідні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу. Описовий метод. Порівняльно-історичний метод. Метод лінгвогеографії. Зіставний метод. Структурні методи і методики. Соціолінгвістичний метод. Метод культурно-історичної інтерпретації.</p> <p>Тема 4: Розвиток мовознавства у давній Індії та античному світі. Мовознавство на Русі. Розвиток мовознавства у середні віки та епоху Відродження. Українське мовознавство XIV – XVII ст. Виникнення порівняльно-історичного мовознавства.</p> <p>Тема 5: Логічний та психологічний напрями. Психологічний напрям. Молодограматизм (О.Потебня, Т.Пауль). Соціологія мови. Лінгвістичне вчення Ф. де Сосюра. Розвиток мовознавства у XX ст.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Тематичні контрольні роботи (ТКР) з тематики лекцій, практичних занять та самостійних робіт.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сутність мови та їх функції; • основні методи лінгвістичного аналізу; • історію мовознавчої науки. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • охарактеризувати особливості взаємовпливу мови та суспільства; • користуватися основними методами та прийомами лінгвістичного аналізу; • визначати типологічні особливості мов; • використовувати здобутки мовознавчої науки у власних наукових дослідженнях та при викладанні мови.
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>A magyar nyelv kézikönyve. Szerk. Kiefer Ferenc. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.</p> <p>A nyelv enciklopédiája. Szerk. Crystal, D. Osiris, Budapest, 1998.</p> <p>A nyelvészet rövid története. Írta: Robins, R. H. Osiris Kiadó – Tinta Kiadó, Budapest, 1999.</p> <p>A világ nyelvei és nyelvcsaládjai. Írta: Fodor István. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2004.</p> <p>A világ nyelvei. Szerk. Fodor István. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1999.</p> <p>Magyar nyelv. Szerk. Kiefer Ferenc. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.</p> <p>Nyelvi fogalmak kisszótára. Szerk. Tolcsvai Nagy Gábor és Kugler Nóra. Korona, Budapest, 2000.</p> <p>Зеленько А. С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2010.</p> <p>Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Підручник. – К., 2003.</p>

